

Elosztott adatfeldolgozás

Bujáki Attila
Bujaki.Attila@gmail.com

Adatbázisok haladóknak 2012.

2012. Október 9.

Miről lesz szó?

Elosztottságról általában

Adatreplikáció, Georeplikáció általánosan

Georeplikáció a nagyméretű felhő alkalmazásokban

- Nehézségek
- Adat konzisztencia modellek
- Replikációs stratégiák
- Konkrét implementációk

Kérdések, válaszok

Elosztottság - DDBMS

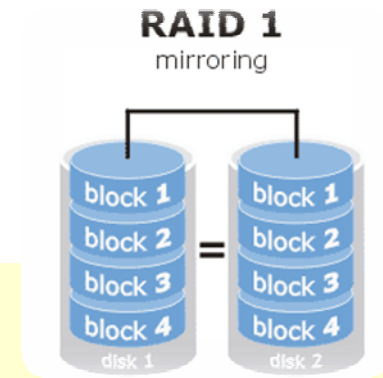
- Elosztottság módozatai
  - Felbontás (Fragmentation)
    - Vízszintes
    - Függőleges
    - Kevert
  - Replikáció
    - Nem teljes
    - Teljes replikáció
    - Teljes redundancia
  - Lehet kombinálni.

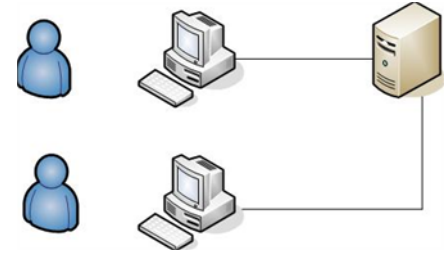
Adatreplikáció

- Létezik cél HW, cél SW
  - Biztonsági mentések, archiválás, de most DB
- Georeplikáció
  - Nagy távolságok
  - Koordináció jelentős költséget jelent
  - Kritériumok enyhítése?
  - Magában is nagy üzlet (iOra, Syntergy)
    - Hajó-part replikáció
    - Katonai célok

Konkurens hozzáférésvezérlés

- Soros végrehajtás – jól átlátható
- Konkurens – nem feltétlen
- Ne legyen konkurencia?
- Valamifajta sorrendben...
  - Adat konzisztencia modellek
  - Meghatározzák melyek az elfogadható kimenetek
- Az erős konzisztencia túl költséges a georeplikált rendszerekben. ☹

Replikáció menedzsment

- A replikáció több célt szolgál
  - Terhelés elosztás, Megbízhatóság növelése
  - Elérési idők csökkennek
  - Hibatűrés biztosítása (akár komoly katasztrófáknál)
- Konzisztencia fenntartása?
  - Látszólag egy példány?
  - Georeplikált környezetben enyhébb kell. ☹
    - Nehezebb programozni
  - CAP

Tanulság

- Replikáció előnyös
- Konkurens hozzáférés szabályozás előnyös
- Földrajzilag elosztott rendszereknél használjuk mind a kettőt – erős érvek.
- Georeplikáció
  - Magas késleltetési idők
- Hálózat szétszakadása
  - Lehetetlenné teszi az erős konzisztenciát
  - Enyhébbnél viszont nehezebb programozni
- Konzisztencia helyett teljesítmény

Adat konzisztencia modellek - Feltevések

- Feltevések:
  - Csak regiszterek (Read+Write művelet)
  - Nincs pl. set (kommutatív szemantika)
- Konfliktusok és feloldásuk
  - Last writer wins rule: „Az ír igazán, aki utoljára ír!”
    - Regiszterre ok – de komplexebb objektumokra?
    - Pl.:set kommutatív hozzáadás, szemantikát is figyelni kell
    - Léteznek műveleti szemantikát is figyelembe vevő sémák
      - Set-nél: Add + Add - Merge

Adat konzisztencia modellek - Típusok

- Adat konzisztencia modellek
  - Nem tranzakciós
  - Tranzakciós
- Regiszterek a megosztott adatelemek

Adat konzisztencia modellek - Típusok

- Adat konzisztencia modellek
  - Nem tranzakciós
    - Linearizálhatóság
    - Szekvenciális konzisztencia
    - Rekordonkénti idővonal konzisztencia
    - Kauzális konzisztencia
    - Esetleges konzisztencia
    - Kauzális+ konzisztencia
  - Tranzakciós

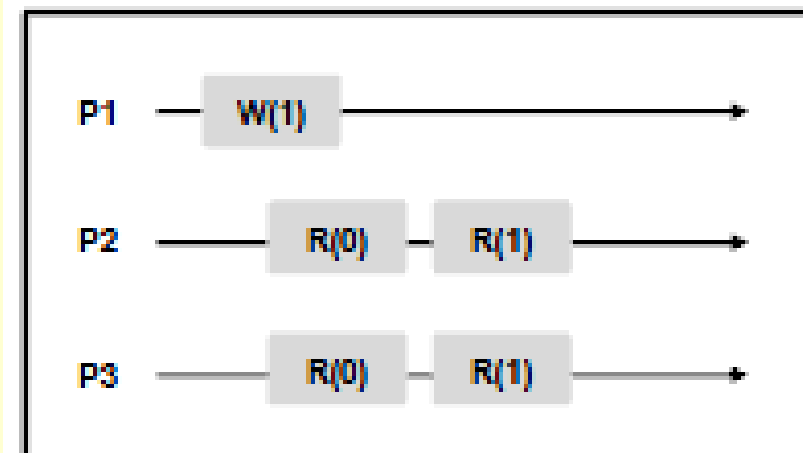

Adat konzisztencia modellek

Nem tranzakciós:

- **Linearizálhatóság** (Atomi konzisztencia modell)

- Legközelebbi az ideálshoz
- Művelet hatása azonnali minden csúcsban
- Kompózábilítás
- Elosztott nagyon költséges
- Írás után egyből látszik

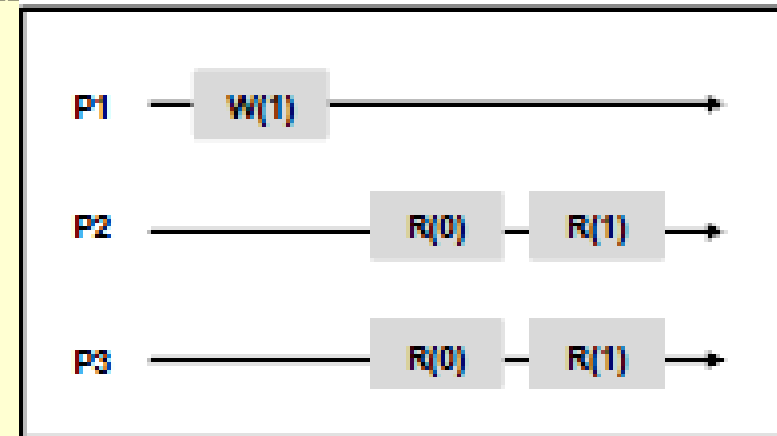

Adat konzisztencia modellek

Nem tranzakciós:

•Szekvenciális konzisztencia

- Enyhébb mint a linearizálhatóság
- Nem kompózabilis
- Írás nem kell, hogy egyből mindenhol látszódjon
- Ábra:
  - Írás után régi érték
  - Később már az új

Adat konzisztencia modellek

Nem tranzakciós:

• **Rekordonkénti idővonal konzisztencia**

- A szekvenciális enyhítése
- A replikációt felfedi a fejlesztőnek
- Objektumként biztosítja a szekvenciális konzisztenciát
- Objektumonkénti idővonal
- Visszalépés az idővonalon
- Egy adatház, egy objektuma

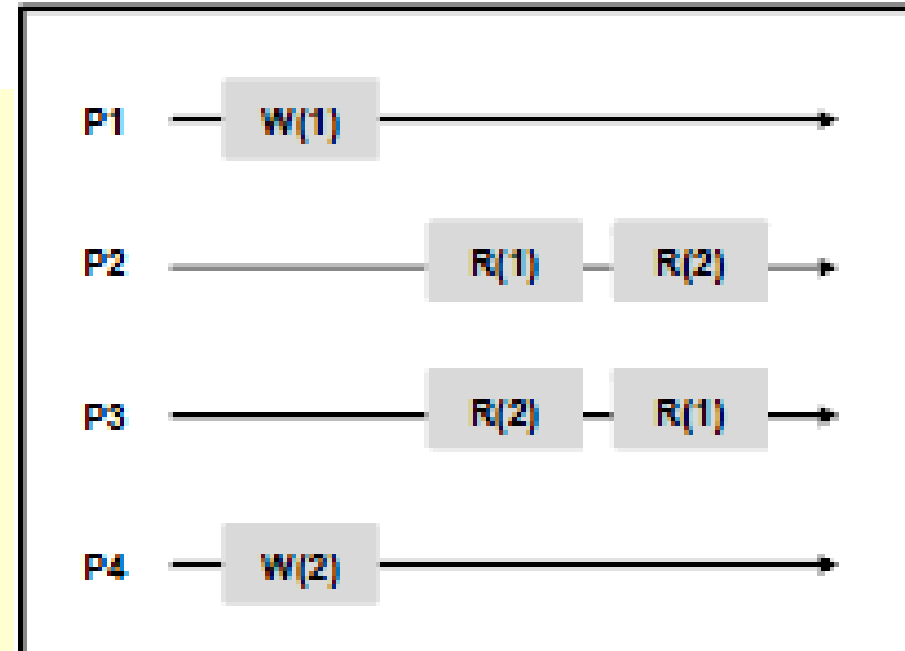

Adat konzisztencia modellek

Nem tranzakciós:

•Kauzális konzisztencia

- Az korrekt végrehajtások eredményei mindig konzisztensek a „korábban történt” részleges rendezéssel.
- „Korábban történt” – részleges rendezés - Lamport
- Különböző csúcsokban különböző sorrendben láthatjuk a konkurens írásokat megjelenni

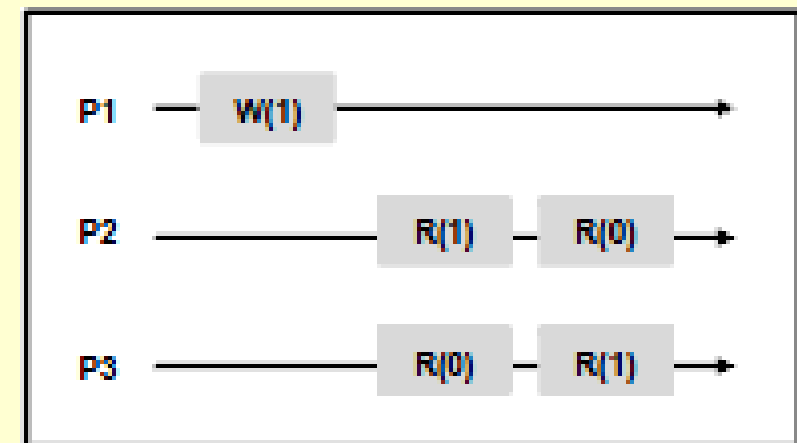
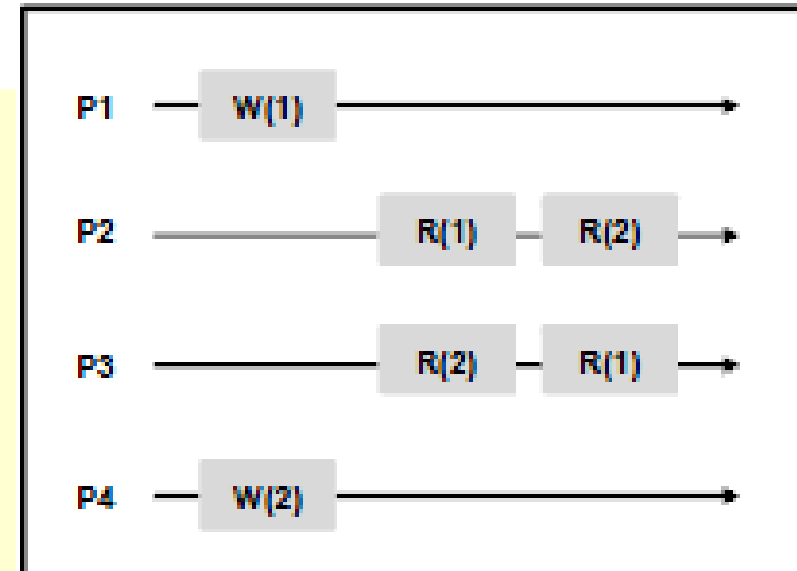

Adat konzisztencia modellek

Nem tranzakciós:

- **Esetleges konzisztencia**

- Összefoglaló fogalom
- Inkonzisztencia ablak

Adat konzisztencia modellek

Nem tranzakciós:

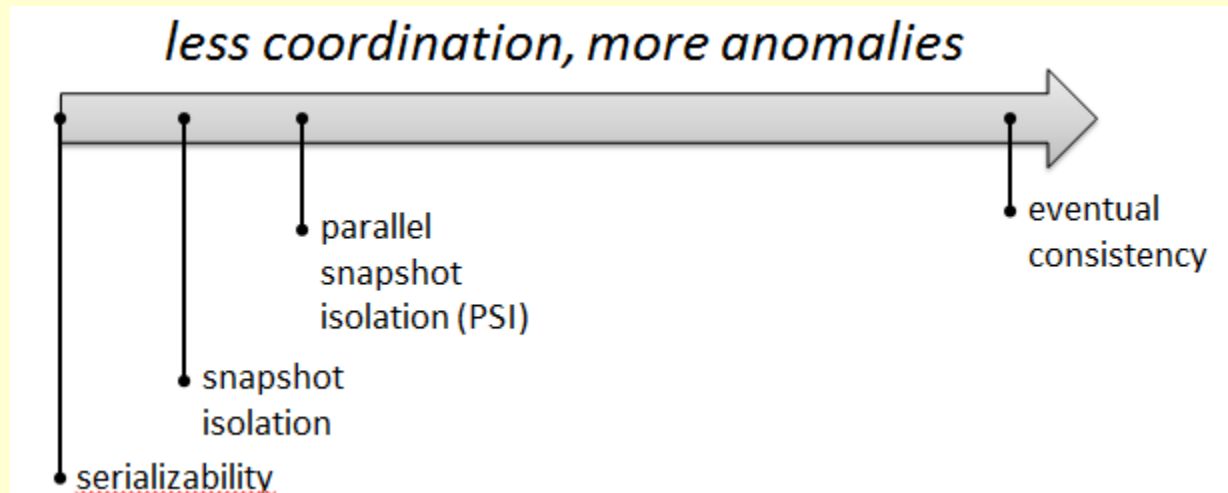
•Kauzális+ konzisztencia

- A korábban történt rendezés miatt
  - Konkurens írások különböző sorrendben hathatnak a különböző csúcsokon
  - A replikák akár örökké divergálhatnak
  - Konvergens konfliktus kezelés
  - Konvergencia tulajdonság biztosítása – pl.: Last writer wins
  - Szemantikus feloldást is lehetővé tesz

Adat konzisztencia modellek - Típusok

- Adat konzisztencia modellek
  - Nem tranzakciós
  - **Tranzakciós**
    - Sorosíthatóság
    - Snapshot izoláció
    - Parallel Snapshot Izoláció

Adat konzisztencia modellek

Tranzakciós:

•Sorosíthatóság

- Sok szó volt róla
- CAP
  - Georeplikált rendszerben egyszerűen nem megy
  - Túl költséges.

Adat konzisztencia modellek

Tranzakciós:

•Snapshot Isolation

- Enyhébb modell
- Elterjedten (Oracle, SQLServer)
- Adott időpontban összes korábban Commit-ált tranzakció hatása látszik.
- A tranzakciók mindig érvényes állapoton dolgoznak
- Nem függünk „félkész” tranzakcióktól
- Itt nem tükrözi a rendszer az időbeli **TELJES** rendezést – nem minden korábbi látszik.

Adat konzisztencia modellek

Tranzakciós:

•Parallel Snapshot Isolation

- SI Enyhítés georeplikált rendszereket célozva
- Egy csúcson belül Snapshot Isolation
- Csúcsok közt enyhébb
  - Csúcsonként külön snapshot

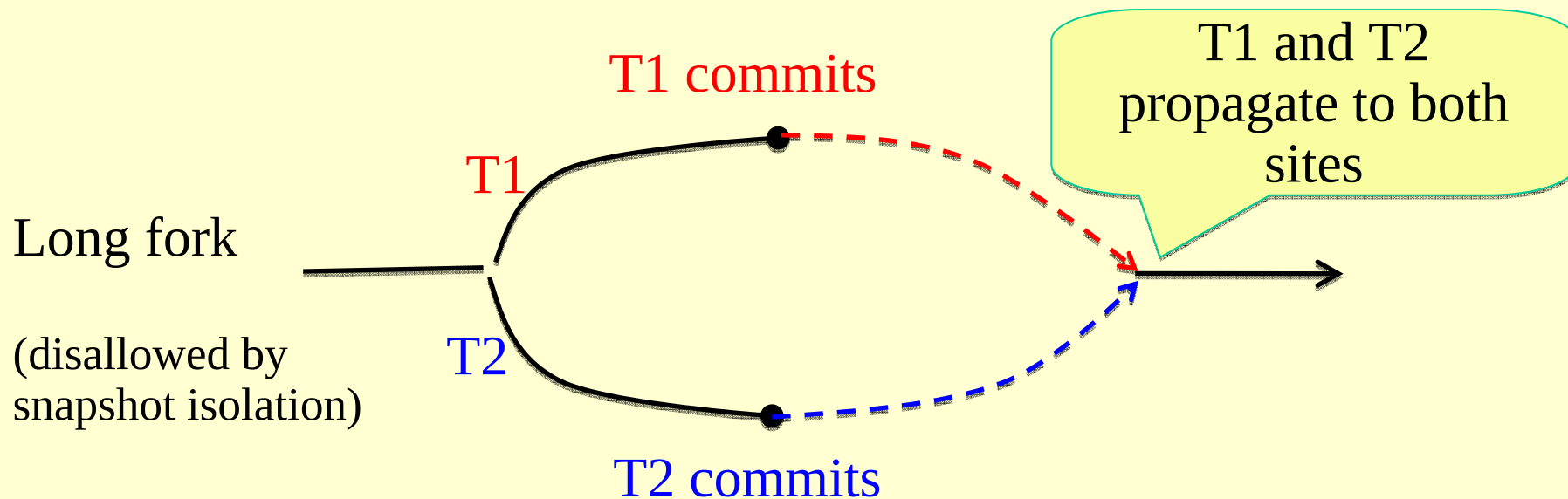
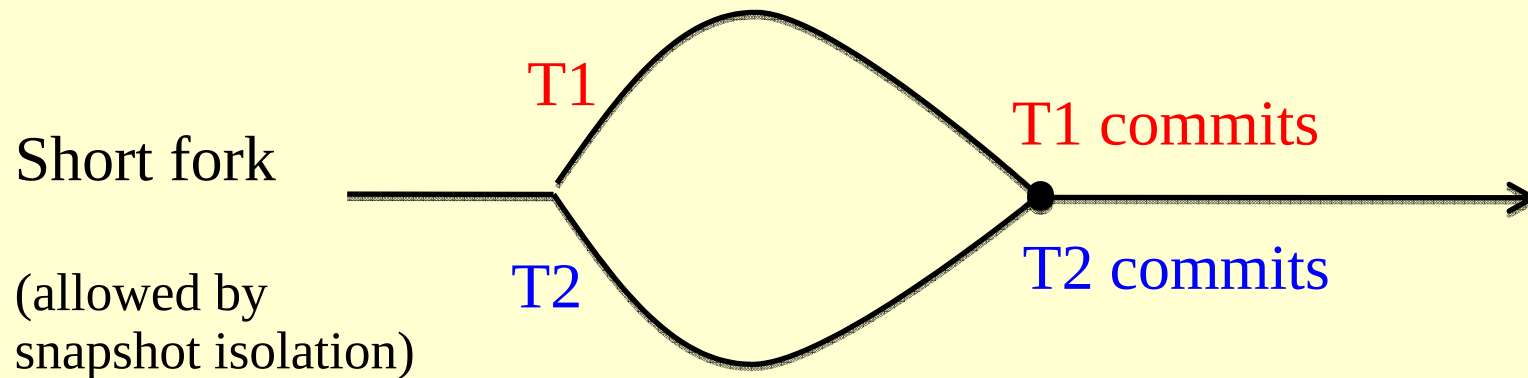
Parallel Snapshot Isolation - Anomáliák

Anomaly	Serializability	Snapshot Isolation	PSI	Eventual
dirty read	No	No	No	Yes
non-repeatable read	No	No	No	Yes
lost update	No	No	No	Yes

short fork	No	Yes	Yes	Yes
long fork	No	No	Yes	Yes
conflicting fork	No	No	No	Yes

Parallel Snapshot Isolation - Fork

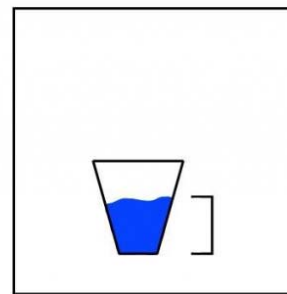

Konkurens hozzáférés kezelő mechanizmusok

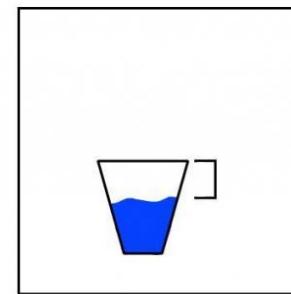
- **Lehetőségek**
  - Pesszimista vs. Optimista
- Pesszimista
- Optimista
- Valóság:
  - Attól függ.

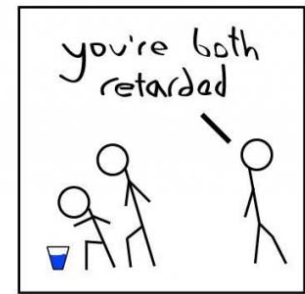
Optimism vs pessimism

WHAT OPTIMISTS SEE

WHAT PESSIMISTS SEE

WHAT REALISTS SEE

Adat replikációs stratégiák

- **Aktív replikáció**
  - Determinált, szinkronizált végrehajtás
  - Atomi üzenetszórás kell hozzá
    - Azonos sorrendben, mindenki megkapja
- Elsődleges példány replikáció
- Multi-master replikáció

Adat replikációs stratégiák

- Aktív replikáció
- **Elsődleges példány replikáció**
  - Primary-backup replication
  - Egyetlen replikát módosítunk mindig (elsődleges példány) - AdatB
  - Lazy vs. Eager
  - Bottleneck
- Multi-master replikáció

Adat replikációs stratégiák

- Aktív replikáció
- Elsődleges példány replikáció
- **Multi-master replikáció**
  - Több adatpéldány módosítható
  - Több szinkronizáció és koordináció szükséges

Létező rendszerek

- A leírt modellek konkrét implementációi
  - Cluster of Order-Preserving Servers (COPS)
    - Causal+ (függőségekkel)
    - Princeton Uni., Intel, Carnegie Mellon Uni.
    - Jól skálázható „wide-area” elosztott méretekben is
    - Műveletek függőségei
    - Első Causal+, ami georeplikált szinten is jól skálázódik
    - Get-tranzakciók
      - Pl.

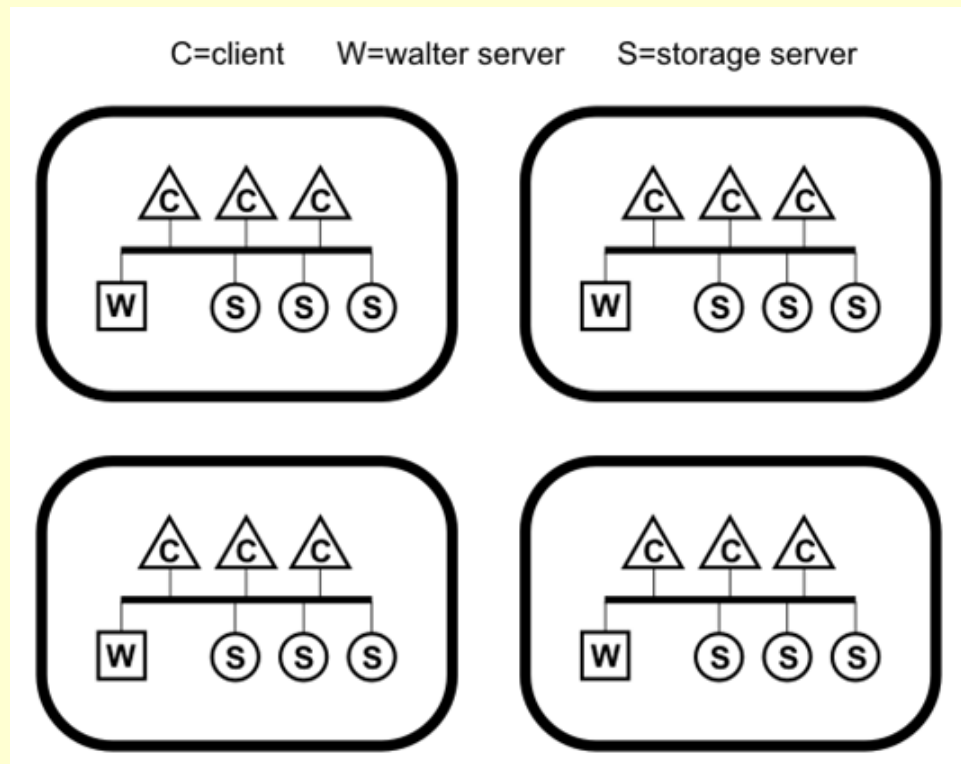
Létező rendszerek

- A leírt modellek konkrét implementációi
  - Walter
    - Friss – georeplikált környezetre
    - Tranzakciók – hatásai asszinkron módon terjednek (PSI)
    - Key-value store (Egyszerű API)
    - Parallel Snapshot Isolation
      - Timestamp vector (Tranzakciók elején, külön minden csúcshoz)
      - Preferred site
      - Fast commit vs. Slow commit
      - Counting set - Fast commit (kommutatív műveletekre, am. nem)
    - Problémák: Site center (+megoldás), Slow commit ☹

Létező rendszerek

- A leírt modellek konkrét implementációi
  - Walter (folytatás)

Létező rendszerek

- A leírt modellek konkrét implementációi
  - Yahoo – PNUTS
    - Rekordonkénti idővonal konzisztencia
    - Rekord alapú – de nincsenek tranzakciók ☹
    - Minden rekordhoz elsődleges példány
    - Elsődleges példány adaptív kiválasztása
    - PNUTS API – konzisztencia modell választás, nem szép
    - Hálózat szétesését nem tudja megfelelően tolerálni
      - Elsődleges nem érhető el ezért?
        - Új elsődleges választása (két elsődleges – nem OK) vagy
        - Nincs frissítés ahol nem érhető el az elsődleges

Létező rendszerek

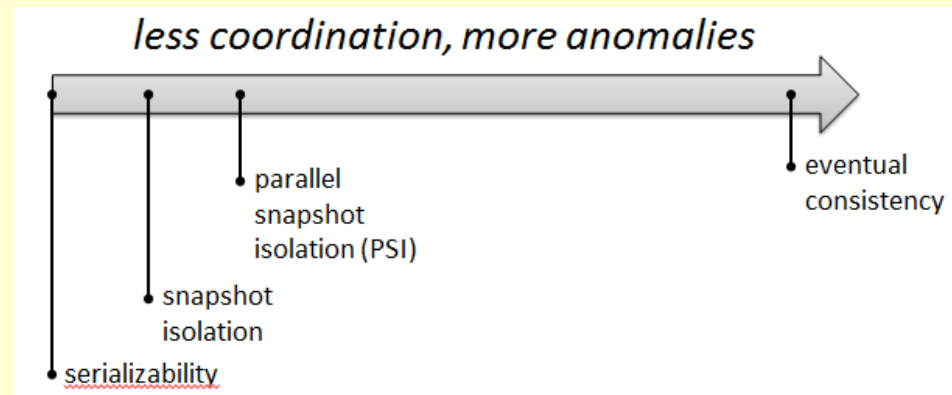

- A leírt modellek konkrét implementációi
  - Amazon – Dynamo
    - Key-value store
    - Elosztott Hash-tábla
    - Esetleges konzisztencia
      - Hibák vagy magas terhelés esetén
      - Ilyenkor szavazásos írás, szavazásos olvasás (konfigurálható)
      - DE: $R\# + W\# > \text{Replikák száma}$
    - Verziózás - Írásnál új verzió, „vektor óra”
    - Ez kivételesen az írás megbízhatóságára tervezték
      - Írás-Írás konfliktus lehet – Automatikus kezelés vagy alkalmazás

Létező rendszerek

- Összefoglalás és összehasonlítás

Systems	Consistency Model	Concurrency Control		Replication Approach		
		Optimistic	Pessimistic	Active	Primary-Backup	Multi-Master
Chain Replication	Linearizability		✓		✓ (eager)	
COPS	Causal+	✓				✓ (lazy)
Walter	PSI	✓			✓ (lazy)	
PNUTS	Per-record timeline		✓		✓ (lazy)	
Lazy Replication	Causal	✓				✓ (lazy)
Dynamo	Eventual	✓		✓		

Kérdések...

- ...válaszok (?)

Köszönöm a figyelmet!

Marton József Ernő
Bujáki.Attila@gmail.com

Adatbázisok haladóknak 2012.

2012. Október 9.